

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ ТА ІННОВАЦІЙ В М. ЛЮБЛІН
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКИ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ЛУЦЬКА МІСЬКА РАДА

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ
УКРАЇНИ: ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ,
ПРАКТИКА**

Матеріали XX Міжнародної науково-практичної конференції

(25–26 травня 2015 року)

Луцьк
Вежа-Друк
2015

Сур'як Алла Володимирівна
РЕАЛІЗАЦІЯ ІНТЕРЕСІВ СУСПІЛЬСТВА У ДЕРЖАВНО – ПРИВАТНОМУ ПАРТНЕРСТВІ

Томашук Юлія Анатоліївна
ПОТЕНЦІАЛ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ: СТРУКТУРА ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ

Хумаров Олексій Андрійович
РИНКОВІ МЕХАНІЗМИ В ТОРГІВЛІ КВОТАМИ НА ВИКИДИ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ

Хумарова Ніна Ігнатовівна
ПЕРЕДУМОВИ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРУВАННЯ В СФЕРІ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

СЕКЦІЯ ІІ.

ТЕНДЕНЦІЯ ТА ПРІОРИТЕТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІО-ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Ліпич Любов Григорівна

Білик Ірина Ярославівна

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ВНУТРІШНЬОГО МОНІТОРИНГУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Бортнік Світлана Миколаївна

АНАЛІЗ ПРОЯВІВ ГЕНДЕРНОЇ НЕРІВНОСТІ НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ

Волинець Ірина Григорівна

НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Грицюк Роман Миколайович

ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ ПРЯМОГО ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Грицюк Наталія Олександрівна

СУТНІСТЬ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

Данилюк Тетяна Ілліївна

МАРКЕТИНГ У СФЕРІ ПОСЛУГ ЯК ПЕРЕДУМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

Другопольський Олександр Володимирович

Гайда Юрій Іванович

ІНДЕКС ЕКОЛОГІЧНОГО СИТУАЦІЇ ЯК ІНДИКАТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Дубонос Альона Сергіївна

ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА ЯК СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Скель Ганна Володимирівна

МАРКЕТИНГОВЕ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ ЕКОЛОГОБЕЗПЕЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Светушенко Вікторія Анатоліївна

ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ НА ЗАСАДАХ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Іванків Ольга Ярославівна

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Колосок Андрій Мирославович

ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ – ШЛЯХ ДО ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ

Крикавський Євген Васильович

Мацак Наталія Михайлівна

МАРКЕТИНГ ЦІННОСТЕЙ В ПРОМОЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Кутмін Олег Євгенович

Ліпич Любов Григорівна

Міуха Оксана Анатоліївна

ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИКИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Левіцький Віктор Володимирович

КОНЦЕПЦІЯ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ АДАПТИВНО-ОРГАНІЗАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Ліпич Любов Григорівна

Глубицька Тетяна Володимирівна

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ: ОЦІНКА БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ВИБІР СПОЖИВАЧІВ

Лялюк Алла Миколаївна

ПРИНЦИПИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ПАРТИЗАНСЬКОГО МАРКЕТИНГУ

Матвійчук Іванна Олегівна

ДИЯКІ АСПЕКТИ ДІАГНОСТИКИ СИСТЕМИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Орлова Ольга Василівна

НАЖЛИВІСТЬ ІНТЕРНЕТ-ІНФОРМАЦІЇ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ІНДІВІДА

Орлов Василь Миколайович

УПРАВЛІННЯ В УПРАВЛІННІ СФЕРОЮ ЗВ'ЯЗКУ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Павлов Володимир Іванович

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО ВОДОКОРИСТУВАННЯ

Павлова Світлана Володимирівна

Шостак Людмила Василівна

СТРАТЕГІЯ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЯК КОНКУРЕНТНА ПЕРЕВАГА

Сак Тетяна Василівна

ДІАГНОСТУВАННЯ РИНКОВОЇ СКЛАДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Стацюк Олена Володимирівна

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБІГОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА

Трач Роман Володимирович

АНАЛІЗ ЗАКОРДОННОГО ДОСВІДУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В ДОРОЖНЬОМУ БУДІВНИЦТВІ

Сзіліра Ігор

FORMY FINANSOWANIA VENTURE CAPITAL

Юхименко Володимир Миколайович

ПРОЦЕС СТАНОВЛЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Юцишина Лариса Олексіївна

Юцишин Ігор Михайлович

БІОМАСА ЯК ВАГОМА СКЛАДОВА ВІДНОВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

Грудзевич Юлія Ігорівна

ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ У ГЛОБАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

39
41
43
45
48
50
53
55
57
59
61
63
65
67
69
70
72

74
76
78
81
83
85
87
89
91
93
95
96
98
100
102
104

можна виділити при основні [2]:

- об'єктивне існування некомерційної сфери і некомерційної (неприбуткової) діяльності;
- наявність вільного некомерційного обміну результатами цієї діяльності.
- наявність конкуренції в некомерційній сфері.

Перші дві передумови стосуються можливості застосування концепції некомерційного маркетингу. Справді, у будь-якій країні, незалежно від державного устрою, організації товариства, економіки, рівня їхнього розвитку здійснюється некомерційна діяльність, тобто така, що не передбачає отримання прибутку. Результати цієї діяльності покликані задовольняти певні суспільні потреби і можуть бути доведені до споживача за допомогою передачі (некомерційного обміну). І саме те, що акт передачі відбувся, свідчить відповідна позитивна реакція людей на результат некомерційної діяльності. Маркетинг необхідний в тих випадках, коли люди вирішують задовольнити свої потреби і запиту за допомогою обміну. Обмін це акт одержання від будь-якого бажаного об'єкта з пропозицією будь-чого замість будь-чого.

Третя передумова – це необхідність застосування концепції некомерційного маркетингу. Некомерційна діяльність здійснюється у конкурентному середовищі, що характеризується протиставленням інтересів некомерційних суб'єктів, пов'язаних із просуванням «на ринок» послуг, ідей, концепцій, програм, з метою некомерційної реалізації споживачам. Витримати таке протиставлення або перемогти в ньому сучасному конкурентному середовищі можливо лише з використанням засобів інструментів маркетингу, і, зокрема, засобів маркетингових комунікацій.

Усі вищевикладені передумови і чинники, а також десятиліттями накопичений досвід некомерційної діяльності, свідчать про актуальність і необхідність формулювання основних принципів, понять, функцій, логічних побудов, які лягли в основу теорії, методології і методичного апарату некомерційного маркетингу.

Маркетинг в сфері послуг ґрунтується на теорії і методології класичного маркетингу. Проте яскраво виражена специфіка некомерційної діяльності у дуже широкому спектрі областей громадського життя вимагає значного переосмислення доповнення й уточнення положень класичної теорії і методології маркетингу їхньої адаптації стосовно маркетингу некомерційного [2].

Некомерційний маркетинг застосовується організаціями, які діють на суспільних інтересах [4]. Він базується на теорії та методології класичного маркетингу. Суспільний маркетинг ще занадто молодий, щоб можна було порівнювати його ефективність із дієвістю інших стратегічних підходів до досягнення суспільних змін [2]. Соціальне зрушення – рідко досяжна при використанні будь-якої стратегії, не говорячи вже про підхід, що покладається на добровільний спонтанний відгук: Використання маркетингу у сфері послуг сприятиме підвищенню ефективності її діяльності.

Список використаної літератури:

1. Інфраструктура товарного ринку: теоретичні засади: підручник / за ред. О. Шубіна. – К.: Знання, 2009. – 379 с.

2. Куценко В. І., Трілленберг Г. І. Менеджмент сфери послуг / В. І. Куценко, Г. І. Трілленберг; НАН України, Рада по вивченню продукт. сил України. – К.: [б.в.], 2007. – 459 с.
3. Морзулець О. Б. Менеджмент у сфері послуг. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 384 с.
4. Шаповалова О. М. Інноваційний розвиток підприємств сфери послуг. Луганськ: Вісник східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. №4(193) Ч2. 2013. 241-246.

УДК 330.34

Длугопольський Олександр Володимирович
д.е.н., професор кафедри економічної теорії
Гайда Юрій Іванович
д.с-г.н., професор кафедри економічної теорії
Тернопільського національного економічного
університету

ІНДЕКС ЕКОЛОГІЧНОГО СИТУАЦІЇ ЯК ІНДИКАТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Індекс екологічної ситуації (Environmental Performance Index – EPI) вперше запропонований у 2006 р. у форматі пілотного проекту Центром екологічного менеджменту та політики Єльського університету та Центром міжнародних наукових інформаційних мереж Колумбійського університету у співпраці зі Світовим Економічним Форумом та Центром спільних досліджень Європейської Комісії [1]. Методологією проекту визначено дві важливі цілі екологічного сталого розвитку:

- 1) зменшення екологічного впливу на здоров'я населення;
- 2) захист життєздатності екологічних систем.

Індекс EPI побудований за ієрархічним принципом – спочатку на основі кожного вихідного масиву даних для кожної країни визначають оціночні значення індикаторів (у 2006 р. їх було 16), які інтегруються потім у категорії екологічної політики (у 2006 р. – 6), що в свою чергу націлені на досягнення однієї з названих вище цілей. На завершення розраховують загальний інтегральний індекс EPI. Ієрархія етапів визначення EPI-2014 охоплює 19 індикаторів (9 категорій політики; 2 цілі індексу екологічної ситуації).

Україна у 2014 р. у загальному рейтингу 178 країн за індексом екологічної ситуації займає 95 місце із оцінкою 49,01 бали зі 100 можливих (табл.1). Перше місце у цьому рейтингу посідає Швейцарія з оцінкою 87,67. Більше 80 балів отримали ще 5 країн – Люксембург, Австралія, Сінгапур, Чехія та Німеччина. Нижню частину рейтингового списку за EPI-2014 займають Сомалі, Малі, Гаїті та Лесото з оцінками 15,47-20,81.

Рейтинг країн за індексом екологічної ситуації (EPI), 2014 р. [1; 2]

Ранг	Країна	Бали	Ранг	Країна
1	Швейцарія	87,67	69	Шрі Ланка
2	Люксембург	83,29	70	Уругвай
3	Австралія	82,40	71	Суринам
4	Сінгапур	81,78	72	Південно-Африк. Республіка
5	Чехія	81,47	73	Росія
6	Німеччина	80,47	74	Молдова
8	Австрія	78,32	91	Ліван
10	Норвегія	78,04	93	Аргентина
30	Польща	69,53	95	Україна
31	Сербія	69,13	96	Антигуа і Барбуда
33	США	67,52	143	Танзанія
34	Мальта	67,42	144	Гвінея-Бісау
46	Тайвань	62,18	175	Лесото
65	Мексика	55,03	177	Малі
66	Туреччина	54,91	178	Сомалі

Якщо детально проаналізувати оцінку України за окремими складовими (табл.2), то можна виділити низку екологічних проблем, які потребують нагальних вирішення, а саме: незадовільний стан водних ресурсів, проблеми у рибному господарстві, вплив на клімат та неефективне використання енергетичних ресурсів.

Оцінка України за основними критеріями індексу екологічної ситуації (EPI), 2014 р. [1; 2]

Вплив на здоров'я населення	Якість повітря	Вода і каналізація	Водні ресурси	Сільське господарство	Лісове господарство	Рибне господарство	Біорізноманіття і ареали	Клімат і енергія
83,06	84,76	65,31	14,70	62,03	32,52	25,30	41,46	27,78

Більш точно ідентифікувати екологічні проблеми в Україні можна здійснивши компаративістський аналіз країн за індикаторами та критеріями EPI. Так, за показником дитячої смертності Україна посідає 65 місце із 83,06 балами (для порівняння, у Швеції, Австрії, Греції, Великобританії, Фінляндії цей показник становить 100 балів), за якістю повітря – 71 місце із 84,76 балами (показник побутової якості повітря – 97, середнього забруднення повітря – 88,93, перевищення норм забруднення – 68,35), за якістю води та санітарними умовами – 62 місце із 65,31 балами (показник доступу до питної води – 73,31, до санітарних зручностей – 57,32), за водними ресурсами – 73 місце із 14,7 балами (для порівняння, у Сінгапурі цей показник становить 99,65 балів, Великобританії – 97,93), за показником якості сільського господарства – 107 місце із 62,03 балами (індикатор сільськогосподарського субсидування – 56,06 балів, рівня пестицидів – 68), за показником зміни лісових площ – 67 місце із 32,52 балами (для порівняння, у Чилі

у Чилі, Угорщині, Новій Зеландії, Австралії цей показник становить 100 балів), за показником розвитку рибного господарства – 50 місце із 25,3 балами (для порівняння, у Шрі-Ланці цей показник становить 62,43 бали, Барбадосі і Палау – 100 балів), за показником біорізноманіття – 119 місце із 41,46 балами (для порівняння, у Швеції, Німеччині, Словенії, Естонії, Швейцарії цей показник становить 100 балів), за показником клімату та енергії – 110 місце із 27,78 балами (показник тренду зростаючих викидів – 90, CO₂ – 45,9, доступності енергопостачання – 100 балів). Перспективний аналіз ранжування країн за індексом EPI не дозволяє всебічно оцінити динаміку стану екологічних проблем в Україні, оскільки періодично змінювалася кількість та зміст індикаторів і критеріїв, а також число країн при порівнянні цього індексу. Так, у 2006 році за EPI Україна посідала 51 місце серед країн (16 індикаторів, 6 критеріїв), у 2008 році – 75 з 149 (25 індикаторів, 6 критеріїв), у 2010 році – 87 з 163 (25 індикаторів, 10 критеріїв), у 2012 році 102 з 132 індикатори, 10 критеріїв).

Список використаної літератури:

1. Environmental Perfomence Index. 2014 EPI – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.epi.net/epi
2. Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: wcd.org.ua/uk/sustainable-development

УДК 332.1

Дубонос Альона Сергіївна, аспірант
Науково-дослідного центру індустріальних
проблем розвитку НАН України

ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА ЯК СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Поняття «територіальна громада» у своєму розвитку набувало різних трактувань. В Україні вперше в офіційних документах термін «територіальний колектив» використано в Конституційному договорі між Верховною Радою України та Президентом України «Про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України», укладеному 8 червня 1995 року. Ст. 47 договору визначила, що «первинними суб'єктами місцевого самоврядування є територіальні колективи громадян, які проживають у селах (сільрадах), селищах, містах» [3].

У Конституції України [4] територіальний колектив названо територіальною громадою, що визначається як жителі села чи добровільне об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста. Але існуючу потребу в більш докладній характеристиці територіальної громади, що мала міститися в профільному законодавстві про місцеве самоврядування, на практиці реалізовано не було. Дефініція територіальної громади, що міститься в Законі України «Про